

3- no 6 - ed.

CONCORDIA

N:o 1

1920

Styrelse. — Hallitus.

Ordförande: Martti Forsman, Suomi-Finland, puheenjohtaja.
 Viceordf.: Erik Moltesen, Danmark.
 Sverige: Carl Murray, Uppsala; S. Nissalowits, Stockholm.
 Norge: Ludvig Nøstdal, Kristiania; Robert Pehrsson, Helsingfors.
 Danmark: Erik Moltesen, Charlottenlund; Bengt Wolontis, Viborg (Finland).
 Island: Kristján Albertsson, Köpenhamn.
 Sv. Finland: Bertel West, Vasa; Kurt Tötterman, Helsingfors.
 Suomi: Vilho Setälä, Alberga; Martti Forsman, Helsinki.
 Eesti: Villem Ernits, Tallinn-Reval; Aleksander Juhanson, Tartu-Dorpat.

Huvudredaktion. — Päätoimitus.

Skandinaviska avdelningen:

Adress: Stud. K. Tötterman, Fabriksg. 3, D. Helsingfors.

Redaktör Hjalmar Dahl, ansvarig.
 S ud. Kurt Tötterman, red. sekr.
 Stud. Gunnar Dahl, red.
 Herr Erik Johansson, red.
 Stud Birger Ärt, ekonom.

Suomalais-virolainen osasto:

Osoite: Hra O. Vuorinen, Laivuririnne 2, A. Helsinki.

Fil. maist. E. A. Saarimaa, vastaava.
 Rouva Leeni Plooppuu-Vesterinen.
 Yhopp. Martti Forsman, toim. siht.
 Yhopp. Niilo Kärki.
 Yhopp. Aarni Penttilä.
 Koululainen Olli Vuorinen.

Lokalredaktörer. — Paikallistoimitukset.

Sverige: Carl Murray, Uppsala, Järnbrogatan 10, B.
 Norge: Henry Harm, Kristiania, Stenstrupsgt. 13.
 Danmark: Erik Moltesen, Charlottenlund, ätnjuter ledighet.
 Vikarie: Aage Clausen, Hillerød, Slangstrupsgade 5.
 Island: Kristján Albertsson, Köpenhamn, F. H. C. Ørstedesvej 18.
 Eesti: A. Juhanson, Tartu, Riia tänav 2.

Annonspris. — Ilmoitushinnat.

Storlek i sida		1/1	1/2	1/4	1/8
Sivun suurus	På omslaget	Mk. 300:—	160:—	85:—	45:—
	Kansilehdellä	Kr. 80:—	45:—	25:—	15:—
	På textsida	Mk. 200:—	110:—	60:—	32:—
	Tekstisivulla	Kr. 55:—	30:—	17:—	10:—

Nedsättning för halvårsannons 10%, helårs 20%.
 Alennusta puolivuosisikerralta 10%, koko vuosikerralta 20%.
 Agenter antagas. Provision 10%.
 Asiamiehiä otetaan. Hyvitystä 10%.

CONCORDIA

Pohjoismaiden henkinen
ja toverillinen yhteys.

„Concordia res
parvae crescunt“

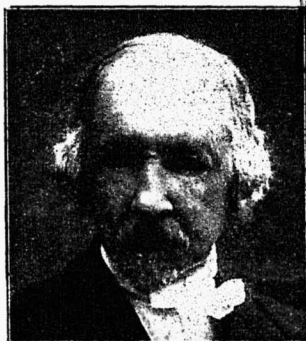
NUMERO 11

POHJOISMAIDEN KOULUNUORISON
ÄÄNENKANNATAJA

HELMIKUU 1920

~~SP2 5143~~

**Sakari
Topelius**

**ja pohjolan
nuoriso.**

Yli sata vuotta on siitä tammikuun päivästä kulunut, kun Sakari Topeliuksen tähti syttyi tuikkimaan pohjolan taivaalle. Monen ihmispolven aikana on tuon tähden kirkas säde tunkeutunut yhä syvemmälle pohjolan lasten sydämiin.

Maankamara, luonto, muistot, kieli ja luonne sitovat ihmiset toisiinsa. Sadut, tarinat ja aatteet yhdistävät kansakunnat. Sakari Topelius kokoo satujensa, runojensa ja kertomustensa kautta kaikki meidät, lapset ja nuoret, pohjan perillä.

Eivätkö lasten silmät loista naapurimaissamme yhtä kirkkaina idässä ja lännessä, pohjoisessa ja etelässä, kun prinsessa Ruusunen tarina näyttämöllä vierii ohitsemme, eivätkö Sampo Lappalaiset, Adalmiinat, Valterit, Refanutit ja kaikki muut lasten toverit ole meille kaikille yhtä tutut ja rakkaat! ja eikö totta, me tunnemme että meillä on jotain yhteistä, jotain yhteisiä aarteita, yhteisiä muistoja, kun me naapurit tapaamme toisiamme ja muistellemme viihtyisiä satu-iltoja takkavalkean ääressä.

Kun vartumme, siirrymme saduista runoihin ja Talvi-iltojen tarinoihin, siirrymme Tähtien turvatteihin ja Välskärin kuolemattomiin kertomuksiin. Harva se nuori tyttö Suomessa ja naapurimaissa, joka ei sykkivin sydämin ole syventynyt Topeliuksen läm-

minhenkisiin, ihanteellisiin lemmenlauluihin ja luonnonkuvauksiin, harva se nuorukainen, joka ei innostunein mielin ole seurannut uljaitten Bertelsköldien ja voimakkaitten Larssonien pitkää sukutarinaa.

Topelius on siten laulanut pohjolan nuoret kokoon. Eivät aikojen myrskyt ja ristiriidat pysty sen laulun säveltä kokonaan voittamaan. Useat pohjolan taiteilijat ovat luoneet kauniimpia kuviaan antaakseen kuvaamataiteessa näille runoille ja tarinoille muodon, monet sävelniekat eri maissa ovat pukeneet runot sävelleisiin, monet näyttämötaiteilijat ovat antaneet Topeliuksen henkilöille elävän hahmon.

Aatteet kulkevat yli sinisten vetten, yli metsien ja vainioiden. Topeliuksen lempeä ääni kertoo meille menneistä ja tulevista, kaikille yhtä hartaasti ja kauniisti. Me iloitsemme siitä että hän on meidän, että hän on meidän kaikkien nuorten yhteinen ystävä ja kasvattaja, että se tähti joka syttyi Suomen taivaalla yli sata vuotta sitten, nyt näkyy niin kauas, herättäen, valaisten, nostaen ja yhdistäen.

Arvid Lydecken.

Enne hääletamist Lõuna-Jüllandis.

(För Afstemningen i Söndergylland.)

Sadasid aastaid oli peetud nõndanimetatud ususõdasid; need lõppesid sellega, et aastal 1648 Osnabrückis ja Münsteris põhi pandi usurahule, mis sai välimiseks eelduseks usuvabadusele, hingeks kõigile praeguse aja vabameelsetele vooludele. Ususõdade kõige suurtsugusem ilmuvus oli Rootsi kuningas Gustav Adolf; kuid selle vaimu loojateks, millest usuvabadus välja kujunes, said vaiksed, vagad inimesed mitmel pool Europas ja eriti põhja Amerikas, nende seas kõige esimesena Roger Williams.

Sadasid aastaid on ka peetud nõndanimetatud rahvuslisi sõdasid; nad lõppesid hiljuti sõlmitud Versailles'i rahuga, mis rahvustevabaduse välimiseks eelduseks püüab saada. Wilson tahab olla see, keda ajalugu tulevikus suure algatuse tegijaks nimetas, ja tahetakse unustama panna seda, mis nüüd kitsarinalisi on erutanud, et ta nimelt olude sunnil pidi järele andma omas »14 punkti teostamises». Rahvaste rahu, põhjenev rahvaste vabaduse peale, jääb ikkagi 1919-aasta rahulepingu kaugeleulatavaks ideeks, kuid kuskil ei ole selle tagajärgi nii selgesti märgata kui Lõuna-Jüllandis.

Aastani 1864 oli Ejderjögi Daaniriigi lõuna piiriks; rahvus-

line piir ulatas Slini ja Danevirkeni idas ning keskel ühtlasi, olid friislased surutud madalmaadesse Tõnderi lähedusesse. Kui Saksa rahvas ärkas võitlusesse enese rahvuse ees Napoleoni Suure vastu, ja Daani rahvas uinus poliitiliselt talveunes isaliku isevalitsuse all, võttis sakslus angelsaksad idas ja friislased läänes enese alla, kuina nõmmetalupoeg nende keskel libises tähele panematalt kaasa; kuid viimati ärkas põhja Slesvigi talupoeg ja Flensborgist Tõnderini tõstis ta müüri saksluse vastu, mida see-kord Preussi võim esitas, ja soomustatud rusekana on see aastast 1864 saadik Lõuna-Jütlandi kohal ähvardavalt seisnud.

lialgi pole mingit müüri tugevamale põhjale ehitatud, kui oli see, millest püstitõudis põhja-Slesvigi talupoeg Preussi vägi-valla vastu, ja suuremat rahvuslist ustavust kui tema, pole keegi teine ülesnäidanud. Kui kõik teised Saksamaa võimu eest taga-sikohkusid, oli ta ikka edasi kindel usus, et viimati ikkagi võim õigusele maad annab. — »ning siis algab meie aeg». Ta uskus täiesti ning kindlasti, et ta võitlus mitte ainult tema ei olnud vaid inimsuse võitlust kujutas; et see oli võitlus rahvuse vabaduse eest, et seda võidi võrrelda võitlusega usuvabaduse eest; ja kui ta oma asjast kõneles, tegi seda iseteadvalt nagu kunagi kuningas Gustav Adolf.

Nüüd, mil rahvuste vabaduse ajajärk algab, jääb põhja-Slesvigi elanikkude võitlus väljapaistma ilusama lülina ta ajaloos. See tahab troostiks ja julgustajaks olla kõigile väikestele rahvastele, kel on meelegendlust uskuda rahvaste vabaduse võidu sisse, hoolimata ülevalt või alt poolt tõusnud türannidest.

Mis põhjal Slesvigi elanik on ohverdanud eriti maailma-sõja kestvusel, näib peaaegu väljas pool võimaluse piirisid seisvat; kuid nad on tunginud nii hästi läbi puhastustule kui põrgu et aga kättesaada kalliskivi, mis sätendab külg külje vastu usu-vabadusega, toredamana kui kõigearvune ehe missuguses kuningakroonis tahes, sätendab igaveses hiilguses. *L. Jepsen.*

Tervehdys Etelä-Jyllannille.

Skandinavinen kulttuuri on vuosikymmenien aikana ollut vaarallisesti uhattuna ja sen on täytynyt käydä ankaraa puolustus sotaa monella rintamalla, taistelua elämästä ja kuolemasta.

Suomi oli jo melkein menetetty. Venäläisyys väni jo Tor nionjoella enemää saalista.

Pohjois-Slesvigissä eli Etelä-Jyllannissa riehui saksalaisuus. Se ahdisti kaikkialla tanskankieltä. Tätä vainoa johti kirkko ja koulu. Ainainen vakoilu, alituiset karkoitukset, vankeusrangaistukset, jopa kidutukset tekivät Slesvigin tanskalaisen kansan olot sietämättömiksi.

Jos vielä luomme silmäyksemme Viroon, skandinavisen vaikutuksen etäiseen rajamaahan, niin huomaamme että venäläisyys ja saksalaisuus siellä olivat lujassa liitossa ja silloin voimme ymmärtää, että virolaisten ies ei ole ollut helpoimmin kannettavia.

Asema on todellakin ollut kaikilla rintamilla melkein toivoton, mutta käänne on jo tapahtunut ja asema on nyt kokonaan toinen kuin muutamia vuosia aikaisemmin. Vihollinen on työnnetty vanhojen rajojen taakse, Raja- ja Narvajokien toiselle puolelle. Taistelu on toistaiseksi tauonnut näillä rintamilla. Suomi on vapaa. Viro on vapaa. Ja nyt on tullut vihdoin Etelä-Jyllannin vuoro. Sen sortajat ovat jättäneet maan ja näinä päivinä ratkaisee sen kansa itse kohtalonsa äänestyksen kautta, jonka tulos on ennakolta varma. Tanskan valtioruumiista väkivallan miekalla silvottu osa liittyy jälleen Tanskan yhteyteen.

Pohjola ja sen skandinavisen kulttuuri on saavuttamassa takaisin entiset rajansa ja senvuoksi ei sen oikeudentuntoinen ja vapauttaan rakastava nuoriso voine muuta kuin jakamattomalla ihastuksella seurata nykyisiä Etelä-Jyllannin tapahtumia, jotka suovat vapauden orjuuden iestä kantaneille, oikeutta ja kunniaa vääryyttä ja häväistystä kärsineille.

Pyhällä innostuksella ja rajattomalla riemulla on Tanska valmistautunut jälleen äidinsyliinsä sulkemaan siltä väkivalloin riistetyt lapsensa. Tähän iloon yhtyy varmaankin koko Pohjola kaukaista Islantia sekä Suomea ja Viroa myöten. Tässä suhteessa rohkenen olla varma ainakin virolaisista ja suomalaisista, sillä me olemme aina olleet etelä-jyllantilaisten onnettomuus- ja kohtalotovereita.

Tosin me suomalaiset olemme läheisin ja lämpimän myötätunnon sitein täysin ymmärrettävistä syistä liittyneet Saksaan eikä vähemmän nykypäivien kärsivään, poljettuun, raadeltuun, häväistyy ja ristiinnaulittuun Saksaan, mutta se ei estä meitä oikealla tavalla suhtautumasta etelä-jyllantilaisten asiaan ja olemasta heidän ystäviään. Sillä me emme ole koskaan voineet hyväksyä saksalaista politiikkaa — tai oikeammin sanottua preussiläistä, sen sanon huonoimmassa merkityksessä — Slesvigissä, Puolassa ja Virossa, sillä se oli ristiriidassa todellisen saksalaisuuden kanssa, joka merkitsee samaa kuin humanisuus.

Pohjolan nuoriso! Asettukaamme yhteiseen rintamaan osoittaaksemme kunniaa vapautuvan Etelä-Jyllannin nuorisolle, jonka

on täytynyt läpikäydä kaikki kiirastulen ja helvetin tuskat. Kiitos ja kunnia tälle nuorisolle, joka kaikessa soveltuu esikuvaksi mille sorretulle kansallisuudelle hyvänsä. Kiitos ja kunnia nuorisolle, joka ei vaikeimmisakaan koettelemuksissaan ole kieltänyt tanskalaisuuttaan eikä menettänyt tulevaisuuden toivoaan, jota kärsimykseen tiellä on johdattanut luja ja horjumaton usko oikeuden lopulliseen voittoon.

»Gevalt vergeht,
doch Recht besteht
durch alles Leid.«

Toivottavasti on se aika nyt tulossa, jolloin tanskalaiset ja saksalaiset voivat lähestyä toisiaan veljinä ja naapureina. Se aika on koitava suureksi onneksi näille läheisille sukulaiskansoille, se on koitava suunaukseksi sekä saksalaisille että koko skandinaviselle kulttuurille, jotka ovat toisilleen niin läheisiä. Olkoon siis menneiden päivien epäsopu nyt ijäksi unohdettu. Sitä toivoo koko Pohjola, sillä meidän on pyrkiminen läheisiin ja ystävällisiin suhteisiin kaikkien naapureittemme, entisten vihollistemmekin kanssa, niin pian kuin nämä ovat hyvittäneet sen, minkä ovat meitä vastaan rikkoneet.

Pidettäköön ensi kesän pohjoismainen koulunuorisokokous, 6:s järjestyksessä Tanskassa ja mieluummin Etelä-Jyllannissa ja muodostukoon se Pohjolan pienten vieraan vallan ikeen alaisuudesta vapautuneiden kansallisuuksien, Etelä-Jyllannin tanskalaisten, virolaisten ja suomalaisten suureksi vapauden riemujuhlaaksi. Mutta samalla on meidän edellä mainituista syistä vältettävä poliittisia, meidän entisiin vihollisiimme kohdistuvia mielenosoituksia.

Helsingissä, $\frac{7}{2}$ 20.

Martti Forsman.

Norra gymnasistid.

(Norges Gymnasiaster)

On eriti raske kirjutada Norra gymnasistidest ühise kogupildina. Meil puudub nimelt sarnane terved maad esitav liid, mis sugune on vist olemas Rootsis, Daanis, Soomes ja Eestis. See asjaolu mõjul nii, et kogu liikumine — kui niisugusest võime siin Norras ülepää rääkida — kannab ajutist ja vähe teovõimetut laadi. Tervel maal leiame ainult harva mõne väikse õpilasrühmituse, millel on hoopis väikene, ehk polegi mingisugust tähendust. Ainult suuremais linnades, nii kui Kristiaania, Bergenis ja Trondhjemis leiame eluvõimsaid õpilasrühmitsusi, millel on vanad traditsioonid.

Loomulikult jäeldub, et algame »Fraternitas Nidarosiensis» — rühmitsusega, mis vähe aega tagasi pühitses oma asutamise 100 aastapäeva. See asutati nimelt sügisel 1819 Trondhjemi Katedraalkooli ühendusse. See on siis Norra, ju ka, väga võimalik, kõigi Põhjamaade kõige vanem õpilasrühmitsus. Sellel on siis auväärt ja mälestusrikas ajalugu. On väga huvitav jälgida selle õpilasrühmitsuse arenemist kaugedest aegadest päale kuni meie päevadeni. Tähendame rõõmuga, et see on olnud vahetpidamata võitluses läbirääkimiste vabaduse eest, mida meie veel kätte pole saanud. Puudutan edaspidi Norra gümnaasistide võitlust täieliku ja puhta läbirääkimiste vabaduse eest. Asja üle võiks »Fraternitas Nidarosiensis» ühenduses mõndagi huvitava tuua. Aga sel korral piirame oma ainet sellega. Selle õpilasrühmitsuse juurde pöörame veel sõbival võimalusel tagasi. Lähemas tulevikus ilmub nimelt trükist piduväljaanne selle 100 aastase rõõmupidu puhul. Viimast väljaannet ehk refereerin tulevikus, sest see võiks huvitada kindlasti kõiki »Conrordia» lugijaid.

Kristiaanas leiame muidugi rohkemaarvulisi ja suuremaid õpilasrühme. Raske on aga ka otsustada missugused neist üksikult oleks nimetamise väärt. Ehk haavan mõnda ausat ja edasipüüdvat rühma, kui toon järgnevas kirjutuses vähe neist, missugused minu arvamise järele oleks nimetamiseväärt. Esiteks Kristiaani Katedraalkooli õpilasühing! See pühitses oma 40-aastast jubileumi a. 1916 ja sellel on kuldsed traditsioonid. Frognerkooli ühing »De Unges Forbund» (Noorte Liit) pühitses 50-aastal rõõmupidu kahe aasta eest. Lõpuks Hallingi-kooli »Brage» ühing, millel oli 35-aastane jubileum a. 1918.

Norras ei ole siis, nagu öeldud ülemaalist koolinoorsoo liitu. Sellest hoolimata on norralased astunud välja ühe mehena, kui asjaolud seda nõudnud. Olen juba ennem nimetanud, et meie pole veel saanud täielikku läbirääkimise vabadust. On olemas paragraaf kooliseaduses, mis annab rehtoreile piiramata võime õpilasrühmitsuste üle. Selle määruse ümberlukkamiseks on tehtud tööd ja tehtakse praegugi. Tagajärjed on väiksed, kui neid ülepää on. Aga siiski on edu märgata. Juba sellel et valitsus *vastas* viimase palve päale, on tähendus, mida ei saa valesti mõista. Ometi kulus terve aasta vastuse andmise päale ära. Norra valitsusasutuste pikaline toimetis on vist tuntud. Vastus iseenesest polnud midagi vaimustavat. Selles toetati tuttava määruse päale: »distsipliin ja kord» ja õpetusnõukogu teatas omas teadaandes, et mingisuseid muutusi ei tehta. Läbirääkimiste vabadust puutuvast palves oli põhjendus, et Daani õpilasrühmitsusil on sarnane vabadus. Valitsus vastas — hästi teravmõtteliselt — et uurimised on näidanud, et pole mingisuguseid trükitud mää-

ruseid Daani õpilasrühmitsuste vahekorrast kooliga. Valitsus pääsis sel korral kergelt aga ka gümnasistid ei anna nii kergelt olla. Vastates valitsuse vastuse pääle lubas »De Unges Forbund» võtta asja oma eeskasva. — »De Unges Forbund» on Norra kesköpilaste ainuke ühine häälekandju. See on tekkinud »Fraternitas Nidarosiensi» ringkondis. A. 1917 muutus ta ülemaaliseks. See on alati olnud kesköpilaste eelliinil ja on osavasti jälginud neid aateid, mis olid kesköpilaste leeris päevakorral. See on rohkem, kui mingi muu olnud kaasamõjumas kõikide kesköpilaste ühte liitumise pääle. Ei või voolatagi, et see oleks täiesti õnnestanud. Maa kõikide kesköpilaste ühteliitumine jääb selle ülemaalise liidu ülesandeks, milline — jälgides teiste Põhjamaade kesköjusid — loodetavasti pea sünnib Norra.

Henry Harm.

Pohjolan nuoriso.

(Nordens Ungdom.)

„Vi slaar vort vindu op og lytter . . .
 Indover dalene
 gaar larm av vinduslag fra tusen hytter
 Og de klare ruter blinker
 i den nuge sol og sommer.
 Nordens ungdom kommer“

Johan Falkberget.

(Avaamme akkunamme ja kuuntelemme . . . Laaksoista kaikuu ääni, joka syntyy tuhansien majojen akkunain avaamisesta. Ja kirkkaat ruudut säteilevät nuoren auringon ja kesän loistaessa. Pohjolan nuorisoo tulee.)

· Minä tervehdin »Concordiaa» skandinavismmin merkinä! Internatsionalismmin merkinä! Yhteistunnetta ja sopusointua! Juuri sitä ihmiset ovat kaivanneet, ja siihen pyrkiköön nyt nouseva sukupolvi.

Sinua tervehdin minä, Concordia, sinä elonharmonian jumalatar. —

Sodan kauhut ovat luoneet epäsointua maailman hymniin. Sydänjuuria järkyttävää epäsointua. Itsekkäät harrastukset ovat astuneet liian etualalle. Ihmiset eivät ole löytäneet elämän perussäveltä. Ja niin täytyi kaiken tulla epäpuhtaaksi. Viritä sinä, ihana jumalatar, sydänkielet ja saata sopusointua ja kirkastusta miljoonien tulevaisuuden kantaattiin. — — — — —

Meitä on paljon, meitä Pohjolan poikia ja tyttöjä jakautuneina kuuteen, seitsemään itsenäiseen kansakuntaan. Meillä on sen vuoksi paljon oppimista toisiltamme. Harvoin tapaa pienten kansakuntien keskuudessa niin erikoispiirteistä ja merkillistä sivistystä kuin juuri Pohjoismaissa. Kullakin maalla on omat erikoisuuksensa esitettävänä. Kestävä yhteys näiden maiden nuorison kesken on siitä syystä suurimerkityksinen eikä ainoastaan nuorisolle sellaisenaan, mutta myöskin kunkin yksityisen maan kulttuurikehitykselle. Se, mitä toinen kansakunta omistaa, voi toiselta puuttua. Ja päinvastoin. — Suomella on Kalevalansa, Norjalla Eddansa, Tanskalla on Drachmann'insa, Ruotsilla Strindberg'insä. Norja ei omista Fröding'in eikä Ruotsi Wergeland'in kaltaista j.n.e.

— — — — —
Minä uskon rakkauden voimaan ihmisten keskuudessa, uskon että veljeys ja yhteydenajatus kasvaa ja menestyy. Sen vuoksi tervehdin »Concordiaa» suurin toivein.

»Concordia» on aikansa ja sen vaatimusten tasalla ja sen vuoksi kuuluu sille tulevaisuus.

Ollos terveditty, Concordia!

Arne Paasche-Aasen.

Sakari Topelius ja põhjala noorsugu.

Rohkem kui sada aastat on kulunud sellest näärikuu päevast, millal süttis põhjala taeva särama Sakari Topeliuse täht. Mõne sugupõlve jooksul on selle tähe heledad sädemed tunginud alati sügavasse põhjala laste südamesse.

Maa, loodus, mälestused, keel ja iseloom seovad inimesi teineteisega. Muinaslood, legendid ja aated ühendavad rahvaid. Sakari Topelius kogub kõiki meid põhjalas asuvaid lapsi ja noori, oma muinasjuttude-, laulude- ja jutustusiga kokku.

Kas ei sära laste silmad meie naaburmais ühevõrra kirkalt nii idas, kui läänes, põhjas ja lõunas, kui printsess Ruususe muinaslugu veereb näitelaval me silmade eest mööda; kas ei ole Sampo Lappalaised, Adalmiinad, Valterid, Refanudid ja kõik muud laste sõbrad meile kõigile ühevõrra kallid ja tuntud! Ja kas pole tõsi, meie tunneme, et meil on midagi ühist, ühiseid varandusi ja ühiseid mälestusi, kui meie teineteisega kokku saades tuletame meelde mugavaid muinasjuttude õhtuid koldetule ääres.

Kui sirgume suuremiks, asetume muinasjuttest lauludesse ja Talveõhtute muinaslugudesse, süveneme Tähtede kaitsekohtisse ja Välskäri surematuusse jutustusisse. Harva on leida sarnast noort tütarlast Soomes ja naaburmais, kes pole põksuva südamega süvenenud Topeliuse soojasüdamelississe, kaunidesse armastuslauludesse ja iseloomukirjeldusisse, harva on leida sarnast noormeest, kes pole vaimustusega jälginud julgete Bertelsköldide ja vägevate Larssonite pikka sugumuinasjuttu.

Topelius on siis laulnud põhjala noored kokku. Ei ole suutnud aegade pörutused ja vastolud selle laulu viisi täielikult võita. Paljud põhjala taidurid on loonud kaunimaid pilte, andes neile lauludelle ja muinaslugudelle maalikunstis väärtuslikke väljendusi, mõned komponistid on riidestand laulud kaunidesse viisidesse, mõned näitekunstnikud on andnud Topeliuse kangelasile elavad kujud.

Aated rändavad üle siniste vete, üle metsade ja vainude. Topeliuse armastusline häääl jutustab meile läinust ja tulevast ajast, kõigele ühevõrra südamliselt ja kaunilt. Meie röömustame, et tema on meie, meie kõikide noorte ühine sõber ja kasvataja, et see täht, mis süttis Soome taevas saja aasta eest, nüüd paistab nii kaugele äratades valgustades, vaimustades ja ühendades

Arvid Lydecken.

Tallinnan oppilasjärjestöt.

(Tallinna õppurkonna organisatsioonid.)

Virolaisella nuorisoliikkeellä on kaksi vivahdusta: Tartossa ja Tallinnassa järjestyvät organisatiot. Muualla esiintyvät liikkeet ovat vielä mitoiltaan pienempiä ja liittyvät jompaankumpaan näistä haaroista. Tartolla on ollut enemmän järjestämislahjoja, enemmän alotekykyäkin kuin Tallinnalla, ja sen johdosta, että Tartto on kirjallinen keskuksemme, on sikäläinen nuorisoliike myös kirjallisempi luonteeltaan — seikka, jota ei tarvitse ihmetellä, kun muistaa, että Tallinna valtakunnan pääkaupunkina on sen poliittinen ja valtiollinen sydän.

Tallinnan vanhin oppilasjärjestö on v:lt 1917. Venäjän kaksipäisen kotkan vielä hallitessa (v. 1917 alkupuolella) kokoontui joukko Tallinnan koululaisia perustaakseen n. s. »piirin», jonka päätehtävänä oli oppilaiden kansallisen itsetietoisuuden kohottaminen, ja jolle annettiin nimi: »Tallinnan virolaisten oppilaitten kirjallinen piiri» »Nuorten yhdistys». Puolivuotisen salassa tapah-tuneen työskentelyn jälkeen Venäjän vallankumouksen puhjettua ryhdyttiin suuremmin mahdollisuuksin työhön ja sitä on tehty

aina viime aikoihin asti jopa kaikessa salaisuudessa saksalaisen valtausajankin.

»Nuorten yhdistykseen» on liittynyt oppilaita kaikista Tallinnan oppikouluista. Kirjallisten luentojen y. m. ohella on varsin suuressa määrin perehdytty poliittisiin, taiteellisiin ja muihin samantapaisiin kysymyksiin. Sillä tavalla on tehty työ vivahdus-rikkaammaksi ja huvittavammaksi. Viime aikoina on ryhdytty »Nuorten yhdistystä» uudestimuodostelemaan tarkoitusperänä vielä laajempiin ja rikkaampiin tehtäviin puuttuminen.

Paitsi tätä koulujenvälistä piiriä on nyt kaikissa oppikouluissa omat erikoisseuransa kuten kirjallisuus-, taide-, urheilu- y. m. seurat. Täytyy kuitenkin tunnustaa, että osanotto näiden erikoisyhdistysten toimintaan on varsin laimea, minkä kohdan parantamisessa on vielä laaja työkenttä.

Kuluvana vuonna perustettiin koko maata käsittävässä kokouksessa Tartossa Viron koulunuorison järjestöverkko, jonka muodosti n. s. »Koulunuorison koko maata käsittävä keskustoimisto» ja sen alaiset maakuntain keskustoimistot. Tallinnanmaan keskustoimisto työskenteli viime huhtikuusta lokakuuhun asti tehden paljonkin oppilaiden yhdistymisen puolesta ja avustaen vapaan Eestin koulun luomista. Mutta kun äskenmainitulla järjestelysystemillä on monet vikansa, luovuttiin viime lokakuussa siitä ja herätettiin eloon: »Tallinnan oppilaitten keskusliitto», joka nyt työskenteleekin voimiansa vastaavalla alueella. Keskusliiton muodostaa 7 jäsentä, ja sen tehtävänä on oppilaiden yhteiskunnallisen elämän keskittäminen, kouluelämän varjopuolien miedontaminen, yhdistysten organisaatio j. n. e.

Paitsi nyt mainittuja on vielä aika suurella menestyksellä ja tuloksiakin saavuttaen toimiva erikoisyhdistys: »Oppilaitten Draamallinen Yhdistys», minkä työkenttänä on vain näyttämötaide.

Hiljalleen pääsee kehittymään elämä, joka on niin kauan ollut padottuna. Erästä asiaa ei kuitenkaan voi sivuuttaa, sitä että Viron oppilaat järjestäytyvät tykkitulessa, ja että suurin osa jäsenistöstä on sotamiehen työssä, seikka, mikä paljon haittaa työtä. Tässä suhteessa on Suomen nuoriso tällä hetkellä onnellisemmassa asemassa.

Mutta rauhallinen elämä ei jää tulematta Viroonkaan. Pohjoismaiden Nuorison Yhdistyksessä, jossa kaikki pohjoismaiden nuoret katsomatta poliittisiin ja muihin sentapaisiin näkökohtiin puristavat toistensa kättä, haluaa myös Viron nuori poika ja tyttö olla arvollinen jäsen. Siinä ovat meille suurena apuna ollut unhoittumaton, kallis Suomen nuoriso, ensiksi luodessaan juuri molempain heimokansojen välille sillan.

Senpätähden siunatkoon ja varjelkoon Jumala itse tuota Suomen siltaa!

Richard Janno.

Tervitus Lõuna-Jüllandile.

Skandinaavia kultuur on olnud aastakümneid ähvardava hädaohu all ja ta on sunnitud olnud pidama mitmel väerinnal suuremöödulist kaitsesõda, võitlust elu ja surma pääle.

Soome oli juba peaaegu kadunud. Vene varitses saaki juba kuni Tornion jõeni.

Põhja-Slesvigi ehk Lõuna-Jüllandis möllas sakslus. See kiusas taga igalpool Daani keelt. Seda tagakiusamist juhtis kirik ja kool. Alatine salaluuramine, alatised maalt väljasaatmised, vangiskaristused, juba need katsumised tegid Slesvigi daani soost rahva olud väljakannatamatuiks.

Kui veel pöörame pilgud Eestisse, selle kauge skandinaavia kultuuri mõju all oleva piirima poole, siis näeme, et venelus ja sakslus olivat sääil kindlas liitus ja siis võime aru saada, et eestlaste ike polnud kergem välja kannatada.

Seisukord oli tõepoolest kõigil väerindadel peaaegu lootuseta, aga pööre on juba sündinud ja seisukord on nüüd koguni teine, kui mõni aasta tagasi. Vaenlane on tõrjutud vanade piiride taha, Raja- ja Narvajõgede teisele poolele. Võitlus on teist korda raugenud neil väerindadel. Soome on vaba. Eesti on vaba. Ja nüüd on tulnud viimaks kord Lõuna-Jüllandi kätte. Selle rõhujad on jätnud maa maha ja neil päivil otsustab rahvas ise hääletamise läbi oma saatuse, mille tagajärg on juba ette nähes kindel. Daani riigiorganismist vägivalda möögaga lahtiraiutud osa liitub jälle Daaniga ühte.

Põhjala ja tema skandinaavia kultuur on oma endiseid piire kätte saamas ja selle tõttu ei saa tema õigustundeline ja vabastust armastav noorsugu muud teha, kui ääretu ihastusega jälgida praeguseid Lõuna-Jüllandi sündmuseid, mis annavad vabaduse orjuse iket kandvaile, õigust ja au ülekohtu ja häbistust kannatuile.

Pühäl vaimustusel ja piirita rõõmul on Daani ettevalmistund jälle oma emasülle peitma seda vägivaldaga riisutud last. Selle rõõmuga ühineb kindlasti terve Põhjala kaugest Islandist kuni Soome ja Eestini. Ses suhtes olen igal juhtumisel kindel soomlaste ja eestlaste poolehoidu pääle, sest meie oleme alati olnud lõuna-jüllandlaste õnnetu saatuse osalised.

Tõsi, meie soomlased oleme lähedase ja soojema kaastundmusega täiesti arusaadavail põhjusil hoidnud Saksa poole, mitte vähem praeguse kannatava, mahatallatud, purustud, häbistud ja ristinaelutud Saksa poole, aga see ei takista meid õigel kombel Lõuna-Jüllandi asjas seisukohta võtmast ja ka Saksa sõbrad olemast.

Sest meie pole iialgi võinud hääks kiita sakslaste poliitikat — õigemini preisi, selle sõna halvemas tähenduses — Slesvigis, Poolas ja Eestis, sest see oli vastolus tõsise sakslusega, mis on sama palju kui humaansus.

Põhjala noorsugu! Asetume ühelj rinnal näitama au vabastuva Lõuna-Jüllandi noorsoole, kes on pidanud läbi käima kõik puhastustule ja põrgu kannatused. Tänu ja au sellele noorsoole, kes kõlbab igale rõhutud rahvusele eeskujuks. Tänu ja au noorsoole, kes raskemais katsumisiski pole loobunud daanlusest, ega kaotanud tuleviku lootust, keda kannatusteil on juhtinud kindel ja kõikumata usk õigluse lõpuliku võidu sisse,

»Gevalt vergeht,
doch Recht besteht
durch alles Leid.»

Loodetavasti on see aeg nüüd tulemas, kus daanlased ja sakslased sirutavad teineteisele vendade ja naaberitena kätt. See aeg on tõotav neile lähisille sugulusrahvustele suureks õnneks, see on õnnistuseks nii sakslasile, kui ka kogu skandinaavia kultuurile, mis on teineteisele nii lähedased. Olgu siis läinud aegade vastolud igaveseks unustud. Seda loodab terve Põhjala, sest meil on püüd astuda lähisisse ja sõbralikkuisse suhetesse kõikide naaburmaiga, ka endiste vaenlastegagi, nii pea, kui nad on hävitanud selle, milles meile teinud ülekohtu.

Peetagu tuleval suvel põhjamaade koolinoorsookongress Daanis ja just Lõuna-Jüllandis ja moodustugu see Põhjala väikste võõravõimu ikke alt vabastunud rahvuste, Lõuna-Jüllandi daanlaste, eestlaste ja soomlaste suureks vabaduse rõõmupiduks. Aga ühes sellega peame eespool nimetud põhjusil eemal hoidma poliitilisist, meie endiseid vaenlasi puutuvast meelevaalusist.

Martti Forsman.

Helsingis 7/2 20.

STOCKMANN

MAAN SUURIN
TAVARATALO

Kirjallisuutta.

Ilmari Jäämaa, Nuorten kokeilijain ja keksijäin kirja.
Werner Söderström Oy. Siv. 325. Kuvia 210. Hinta nid. 10: —,
sid. 12: —. Porvoo 1919.

Jakamattomalla riemulla on varmaankin suuri osa Suomen koululaisista erittäinkin kai pojista, ottanut tämän kirjan vastaan. Onhan se miltei ensimmäinen laatuaan, sillä lukuun ottamatta maisteri Lakarin toimittamaa »Sähkökokeita», maisteri Haatajan »Kemiallisia kokeita nuorisolle», nekin molemmat hiukan epäonnistuneita, ja aivan vanhentunutta Smith-Melan »Luonnontieteellistä ajanvietettä» ei Suomenkielellä ole aikaisemmin ilmestynyt ainoatakaan tätä alaa koskevaa nuorisokirjaa. Maisteri Jäämaa on siis saanut kokea uranuurtajan vastuksia ja niin ei olekkaan ihme, että kirjassa on yhtä ja toista toivomisen varaa. Jo heti sitä selaillessaan huomaa erään hiukan ihmeellisen seikan. Vaikka kirjalla on niin yleinen nimi kuin Nuorten kokeilijain ja keksijäin kirja, ei siinä käsitellä muita kuin Fysiikan alaan kuuluvia asioita. Tämä tuottaa varsinkin kemiaan innostuneelle lukijalle pettymystä, hän kun on odottanut, että kirjassa olisi ollut jotain »hienoa» hänellekin, sillä kyllä hänenkin askartelunsa on kieltämättä »kokeilemista» ja »keksimistä». Toinen ikävä puoli kirjassa on sitten se, että useimpien siinä esitettyjen koneiden ja juuri tietenkin hausimpien rakennukseen tarvitaan työvälineitä ja tarveaineita, joita toisia ei voi ollenkaan nykyään saada ja joista toiset ovat siksi kalliita, että useiden lienee niitä mahdotonta hankkia. Mutta sille nuorelle fyysikolle ja sähkötekniikolle, jolla on siihen tilaisuus, kirja onkin verraton aarreaitta. Ei tarvitse muuta kuin vilkaista sisällysluetteloon ja nähdä sellaisia otsakkeita kuin: »yksiraiteinen rautatie», »Maastakohoava lentokone», »Kuumailma kone», »Wimshurstin influenssi kone», »Ruhmkorffin kipinäinduktoni», »Kokeiluja Röntgenin x-säteillä», »Teslatransformaattori», »Langaton sähkölennätin», »Langaton puhelin», »Omatekoinen tähtikaukokuuti», »Elävienkuvien kone», y. m. y. m., kun jo kokeilijain veri lämpenee.

Tilan puutteen vuoksi emme tässä voi ruveta kirjaa sen yksityiskohtaisemmin selostamaan. Suosittelemme vain sitä nuorille tekniikoille, sillä joskin useat koneet jäävät edellämmainituista syistä tekemättä, oppii kirjasta kuitenkin sangen havainnollisesti niiden yksityiskohtaisen rakenteen ja toiminnan.

O. Vuorinen.

Tiedonantoja.

Concordia alkaa nyt säännöllisesti ilmestyä, mutta toisenlaisena kuin näytenumero. Kustannusten pienentämiseksi on suomalais-virolainen ja skandinavinainen painos yhdistetty ja lehti tulee siis ilmestymään sellaisena kuin miksi Vaasan kokous sitä suunnitteli.

Suomalaiselle lukijalle on muutos voitoksi, sillä ruotsinkielentaitoisena saattaa hän menestyksellä seurata skandinavisia kirjoituksia alkukielillä. Toinen on virolaisen lukijan laita, mutta toivotavasti voimme jo hyvinkin piankin laajentaa lehteämme ja siten suoda vironkielisille kirjoituksille enemmän sijaa.

Suomen oloja käsittelevät kirjoitukset julkaistaan pääasiallisesti vain joko virolaisina tai ruotsalaisina käännöksinä, samoin Viron oloja selvittelevät suomalaisina tai ruotsalaisina käännöksinä. Siten päästään sanaselityksistä, jotka monella taholla ovat herättäneet pahennusta.

Urheilijoille voimme ilmoittaa sen iloisen uutisen, että lehdesämme tulee vastedes järjestettäväksi erikoinen urheiluosasto.

Kehoitamme kaikkia niitä, jotka haluavat ajatusten vaihtoa nuorison kanssa sekä koti- että naapurimaissa lähettämään t. l. toimitukselle nimensä ja osoitteensa mainiten samalla erikoisharrastuksensa ja millä kielellä kirjeenvaihto voi tapahtua. Ilmoitukset julkaistaan.

Viime kuun 19 p. pidettiin Kristianiassa Hammersborgin koululla suomalais-norjalainen ilta Concordian merkeissä. Hallituksemme puheenjohtaja ja skandinavisen osaston toimitussihteeri edustivat Suomea sekä maisteri Helle Cannelin ja Suomen Norjassa olevan lähettilään tri Thesleffin kaksi tytärtä. Norjalaisten vieraanvaraisuus oli suurenmoista. Erikoista kiitosta ansaitsee yliopp. Ludvig Nøstdal'in koti.

Paluumatkalla oli puheenjohtaja tilaisuudessa puhumaan ruotsalaiselle koulunuorisolle Uppsalassa. *Toimitussihteeri.*

Eesti lugejatele

teatame, et »Concordia edaspidi kulude vähendamiseks ilmutse ühendatult kõigis viies põhjamaade keeles, sääli juures mõeldud avaldada Eesti sisulised artiklid pääasjalikult Soome ja Rootsi keelsetena ja Eestile tähtsamad muukeelsed kirjutused Eestisse tõlgitudena. Iluvastalised sõnaseletused jäävad hoopis ära.

Toimetuse.

Tilattavana kauttamme.

- HERDER: »Ideen zur Philosophie der Geschichte der Menschheit.« Geb. Rmk. 7:70 (+ ulkomaan korotus kaikissa.)
- BIERLING: »Molieres Ausgewählte Werke» geb. Fmk. 8:50.
- ZAPP: »Das Liebesleben eines deutschen Jünglings.« geb. Rmk. 11:—
- KAUTSKY: »Terrorismus und Kommunismus.« In russischer Sprache geb. Rmk. 8:—
- STÖRRING: »Die sittlichen Forderungen und die Frage nach ihrer Gültigkeit» geb. Rmk. 8:—
- VON DER GOLTZ: »Meine Sendung in Finland und im Baltikum«. In Vorbereitung.

Suomalainen Kirjakauppa O.Y.

Helsinki. Aleksanterinkatu 15.

SUOMALAISTEN YLIOPPILAIDEN ÄÄNENKANNATAJA

Concordia Tilaushinnat:

Suomessa	1 vk. Smk.	10:—	1/2 vk. Smk.	5:50
Viossa	1 vk. Fmk.	22:—	1/2 vk. Fmk.	11:—
Skandinaviassa	1 vk. Kr.	3:50	1/2 vk. Kr.	2:—
Ulkomailla	1 vk. Smk.	15:—	1/2 vk. Smk.	7:50

Irtonaisnumerot	Suomessa	Smk. 1:50
	Viossa	Fmk. 3:—
	Skandinaviassa	Kr. —:50

Studenter och studentkandidater!

Prenumerera på

Studentbladet

organ för Finlands svenska studenter

Prenumeration kan ske genom postverket, hos Allm. Pressbyrån, hos bokhandlarna samt per kort direkt hos Studentbladets expedition (adr. Gamla Studenthuset, Helsingfors.) Prenumerationsavgift i Finland Fmk. 14 per år, 7: — termin, i Skandinavien resp. Kr. 7: — och 3: 50, incl. porto

CONCORDIA

Nordens andliga och
kamratliga enhet.

„Concordia res
parvae crescunt“

NUMMER 1

ORGAN FÖR NORDENS SKOLUNGDOM

FEBRUARI 1920

Starten.

Concordia begynner härmed sin första årgång. Den ursprungliga planen, som framlades i provnumret, har därvid inte kunnat fullföljas. Beslutet att utge tidskriften i tvenne skilda upplagor har på grund av ekonomiska svårigheter åtminstone tillsvidare måst uppgivas. I stället skall redaktionen genom extra- och dubbelnummer försöka komma upp till det utlovade sidantalet och därigenom hålla abonnenterna skadelösa.

För att våra ärade läsare skola få den största nytta och nöje av Concordia, har red. vidtagit några anstalter, som vi våga hoppas skola hälsas med glädje.

Fremst ha vi infört en ny avdelning: *Korrespondens*. Red. vill därigenom sätta läsarne i tillfälle att träda i tanke- och annat utbyte med varandra. Vi publicera *gratis* namn, adress och ämnet för brevväxlingen, eventuellt vilka språk resp. person behärskar. Det gäller bara att sända in uppgifterna på ett brev-kort till *huvudredaktionen*.

För att även få flickorna med i skolungdomsarbetet har red. infört *Concordias flickspalt*. Vi äro övertygade att den inte skall stå tom i flere nummer. Observera »I tjänst åstundas».

Idrotten skall särskilt uppmärksammas och uppmana vi idrotts-specialister och intresserade i de olika länderna att bistå oss med kortare artiklar om idrotten i deras land och annat som hör idrotten till.

Redaktionen har undergått en del förändringar i det den delat sig på två skilda avdelningar, en skandinavisk och en finsk estnisk. Dessutom har i redaktionen för den skandinaviska avdelningen inträtt stud. *Kurt Tötterman* som red. sekr. i st. f. stud. Gunnar Dahl, som på grund av bristande tid av sagt sig uppdraget. Stud. Dahl har dock välvilligt åtagit sig redigeringen av idrottsspalten.

Prenumerationspriset är som i provnumret nämndes 10 mk (kr. 3:50) per år. Skolföreningar, som prenumerera på Concordia för alla sina medlemmar, erhålla tidskriften för hälften eller 5 mk

(kr. 1:75) per år eller 3 mk (kr. 1:—) per termin (semester). Landsförbund, som ävenledes abonnera för alla medlemmar, erhålla Concordia för 4 mk (kr. 1:—) *per år* och kommer förbundet dessutom att disponera några sidor av tidskriften för eget ändamål.

Redaktionen riktar till slut en uppmaning till skolungdomen att denna måtte skänka sitt understöd i form av artiklar och anskaffning av prenumeranter och annonser.

Sommerstevnet.

Sommarmötet.

Det er paatide at vi tar op til drøftelse *hvor og naar* neste sammordiske sommerstevne skal avholdes.

Vi her i Norge skulde nok med glede paata oss aa arrangere dette møte. Men det er saa mange vanskeligheter som stiller sig i veien. Vaar landsorganisasjon befinner sig som bekjent in statu nascendi. Det kunde nok la sig gjøre aa arrangere møtet i forbinnelse med Bjørnsonforbundets aarlige stevne. Men en bedre ordning vilde det muligens være aa avholde det paa samme sted og umiddelbart efter det nordiske studentermøte. Og dette blir enten i Sverige eller Danmark.

Det vilde være gagnlig om noen fra disse land vilde uttale sig om mulighetene for avholdelsen av sommerstevnet der.

N. G. F.

Arbeidet paa aa danne Norges Gymnasiasters Forbund — en landsorganisasjon for gymnasiasterne — er i full gang. Det er allerede utsent et forslag av stud. art. Finn Eliassen, og dette sirkulerer nu runt om i de forskjellige gymnasiesamfund utover landet til vedtagelse. — Det er aa haape at Forbundet snarest mulig konstituerer sig, saa at det til førstk. sommerstevne kann senne representanter for *Norges gymnasiaster*.

Den norske red.

Idrott

Idrotten skall få sin beskärda del av redaktionens intresse. I nästa nummer äro vi i tillfälle att publicera en artikel av stud. Gunnar Dahl, redaktören för denna avdelning.

Zachris Topelius

och nordens ungdom.

För Concordia av den finske författaren *Arvid Lydecken*. Övers. från originalet i finsk—estn. avdelningen.

Mera än hundra år hade i januari svunnit hän, sedan Zachris Topelius' stjärna tändes på nordens himmel. De klara strålarna av denna stjärna ha så under flere släktled trängt allt djupare och djupare in i de nordiska barnens hjärtan.

Land, natur, minnen, språk och kynne förena människorna. Sagor, berättelser och idéer förena folken. Zachris Topelius samlar oss alla, barn och unga, här i höga Norden genom sina sagor, dikter och sägner.

Männe icke barnaögonen stråla lika klara i våra grannländer i öster och väster, i norr och söder, då sagan om prinsessan Törnrosa upprullas inför dem på scenen, och äro icke Sampo Lappolill Adalmina, Valter, Refanut och alla övriga barnavänner oss alla lika kända och kära. Och icke sant, vi känna, att vi ha något gemensamt, några gemensamma skatter, gemensamma minnen, då vi grannar råkas och erinra oss de trevna sagokvämlarna vid brasans sken.

Då vi växa upp, övergiva vi sagorna för dikterna och Vinterkvällarnas sägner, Stjärnornas skyddslingar och Fältskärens odödliga berättelser. Få äro de flickor i Finland och grannländerna, vilka icke med klappande hjärta fördjupat sig i Topelius varma, idealiska kärlekssånger och naturskildringar, få de ynglingar, som icke med spånt intresse följt de hjältemodiga Bertenskiöldarnas och de kraftfulla Larssönernas långa släkthistoria.

Topelius har sålunda sjungit Nordens ungdom samman. Och tonerna av hans sång ha icke helt och hållet besegrats av tidernas stormar och strider. Flere nordiska konstnärer ha skapat sina vackraste verk för att skänka dessa sånger och sägner form, många kompositörer i olika land ha klätt dikterna i toner och otaliga sceniska konstnärer ha givit Topelius' personer en levande gestalt.

Idéerna sväva över de blånande vattnen, över skogarna och fälten. Topelius milda röst berättar för oss om det förgångna och det kommande, lika varmt och vackert för alla. Vi fröjdas däröver, att han är vår, att vi unga alla äga i honom en gemensam vän och uppfostrare, att den stjärna, som för över hundra år sedan tändes på Finlands himmel, nu synes så vida, väckande, upplysande, höjande och förenande.

För Afstemningen i Sönderjylland.

I hundrede Aar førte man de saakaldte Religionskrige; de endte med, at der 1648 i Osnabrück og Münster blev lagt grund til den Religionsfred, som blev den ydre Forudsætning for Religionsfriheden, Sjælen i alle Nutidens frie Forfatninger. I Religionskrigene var Sveriges stolte Indsats Kong Gustav Adolf; men det blev de stille, fromme Mennesker rundt i Europa og især i Nordamerika, fremfor alle Roger Williams, der skabte den Aand, hvaraf Religionsfriheden avledes.

I hundrede Aar har man ført de saakaldte Nationalitetskrige; de endte med den nys sluttede Fred i Versailles, der vil blive den ydre Forudsætning for Nationalitetsfriheden. Wilson vil i Historien blive nævnet som den, der gav den store Indsats; og man vil have glemt det, der nu optager de smaasindede, at ha tvunget af Forholdene maatte slaa af paa sine «14 Punkter». Nationalitetsfred grundlagt paa Nationalitetsfrihed er dog den bærende Idé i Fredstraktaten af 1919; men ingen Steder kommer den til saa klar en Udfoldelse som i Sönderjylland.

Till 1864 var Ejderfloden Danmarks Riges Sydgrænse; dets nationale Grænse gik til Sli og Danevirke mod Øst og i Midten, mens Frisere var trængt op i Marsken lige til Tönder. Dal det tyske Folk vaagnede til Kamp for sin Nationalitet mod Napoeon den Store, og det danske Folk politisk laa i Dvale under det faderlige Enevælde, tog Tyskheden Angelboerne mod Øst og Friserne mod Vest, Hedebonden imellem dem gled ubevidst med, men da vaagnede den nordslesvigske Bonde, og fra Flensborg' til Tönder rejste han en Mur mod Tyskheden, som Pröjservældet der har ligget som den pansrede Næve over Sönderjylland fra 1864 til nu, er prellet af mod.

Aldrig för er en Mur blevet rejst paa bredere Grund end den, som den nordslesvigske Bonde rejste mod pröjsisk Tyranni, og større national Trofasthed har ingen vist end han. Naar alle andre rystede for Tysklands Vælde, var han saa tryk i sin Tro paa, at tilsidst maatte Magten vige for Retten — «og da kommer vor Tid». Han troede fuldt og fast paa, at hans Kamp ikke alene var hans, men Menneskehedens; det vat var en Kamp for Nationalitetsfrihed, der kunde sammenlignes med Kampen for Religionsfriheden, og naar han talte om sin Sag, havde han Selvfölelse som nogen Kong Gustav Adolf.

Nu da Nationalitetsfrihedens Tids alder bygynder at randes, vil Nordslesvigernes Kamp komme til at staa som et af de smukkeste Afsnit i dens Historie. Den vil være til Tröst og Opmuntring

for alle de smaa Folk, der har Mod til at tro paa Folkefrihedens Sejr trods alle Tyranner fra oven eller fra nedén.

Hvad Nordslesvigerne har ofret især under Verdenskrigen kan synes næsten at have været over Evne; men de er gaaet igennem baade Skærsild og Helvede for at faa den Ædelsten, der skinner Side om Side med Religionsfrihedens, herligere end det skønneste Smykke i nogen Kongekrone og med en evig glans.

L. Jejsen.

Över de fallna i Svenska Brigaden.

På en liten kyrkogård
står jag vid en ensam vård
rest åt svenskar, åt soldater
som ett minne
utav deras hjältedater,
av en finne.

Och jag föll på knä och bad
vid den långa, dystra rad
utav svenskars hjältegravar.
Rätta hamnen
nu de hunnit, och jag stavar
svenska namnen.

De för Finland kämpat ut.
Här de efter stridens slut
vila i den finska jorden.
De för detta
kämpat mot den röda horden,
för det rätta.

Men jag står här tyst och beder
till Vår Herre. Han, som leder
våra öden,
gav dem döden,
där de stupade med heder.

Sveriges ädla blod har flutit
och befästat, återknutit
brodersbanden
mellan landen,
som de styrande ha brutit.

R. H—l.

En trettonårig pia.

Hälsning till Sönder-Jylland.

Översättning från det finska originalet i finsk-estn. avdelningen.

Den skandinaviska kulturen har under årtionden varit allvarligt hotad och tvungen att föra ett hårt försvarskrig på flere fronter, en strid på liv och död.

Finland höll på att gå förlorat. Den ryska slavismen hade redan hunnit till Torneälv och låg på lur efter ett större byte.

I Slesvig eller Sönder—Jylland rasade germanismen. Den förde ett formligt utrotningskrig mot danska språket. I spetsen för denna förföljelse stod kyrkan och skolan. Ett ständigt spioneri med ty åtföljande landsförvisningar och fängelsestraff gjorde livet olidligt för den danska befolkningen.

Och om vi vända våra blickar mot Estland, som en gång tillhört den skandinaviska kulturkretsen, så finna vi, att slavismen och germanismen där ingått ett starkt förbund och då förstå vi, att det ok, som esterna burit, icke varit det allra lättaste.

Ställningen på alla fronter har verkligen varit nästan hopplös, men en vändning till det bättre har redan skett och är läget nu ett helt annat än för några år sedan. Fienden är driven tillbaka över de forna gränserna, på andra sidan om Systerbäck och Narvafloten. Striden har tillsvidare upphört på dessa fronter. Finland är fritt! Estland är fritt! Och nu har turen äntligen kommit till Sönder—Jylland. Dess förtryckare hava lämnat landet och under dessa dagar bestämmer befolkningen själv över sitt öde genom allmän omröstning, vars resultat redan på förhand är säkert. Den del av Danmarks statskropp, som med våldets makt avskurits, skall åter förenas med moderlandet.

Norden och dess skandinaviska kultur håller åter på att uppnå sina gamla gränser och därför torde dess rättsmedvetna och frihetsälskande ungdom med odelade sympatier följa med de händelser, som under dessa dagar utspelas i Sönder—Jylland, händelser, vilka skänka frihet åt dem, som lidit oskyldigt.

Med helig entusiasm och gränslöst jubel har Danmark förberett sig att åter få sluta i sin modersfamn de barn, som det en gång med våld berövats. I denna glädje förenar sig hela norden. Åtminstone skola vi finländare och esterna göra det, ty vi hava alltid varit de sönder-jydiska danskarnas olyckskamrater.

Vi finländare hysa av lätt förklarliga skäl mycket varma sympatier för Tyskland och icke minst för våra dagars Tyskland, för det lidande, sargade, skymfede och korsfästa Tyskland, men detta hindrar oss icke att sympatisera med danskarna i Sönder—Jylland och deras upprättelse. Ty vi hava aldrig godkänt den tyska

politiken — eller rättare sagt den preussiska i detta ords sämsta bemärkelse — i Slesvig, Polen och Estland, ty den överensstämde ej med den verkliga germanismen, som är det samma som humanitet.

Nordens ungdom! Låt oss med öppna armar mottaga i vår krets den sönder-jydska ungdomen, som fått genomgå skärsel-dens alla plågor. Heder och ära vare denna ungdom, som i alla öden varit en god förebild för de andra förtryckta nationaliteterna. Icke ens under de svåraste prövningar har den förnekat sin danska nationalitet eller förlorat sitt framtidshopp och tron på det rättas slutliga seger.

«Gewalt vergeht
doch Recht besteht
durch alles Leid».

Den tid synes nu randas, då danskar och tyskar kunna mötas som bröder och grannar till stor lycka för dessa nära besläktade folk. Denna tid skall vara välsignelsebringande för såväl den tyska som den skandinaviska kulturen. Må därför den gångna tidens missämja för evigt vara glömd. Hela Norden hoppas detta, ty vi böra eftersträva nära vänskapliga relationer med alla våra grannar, till och med våra forna fiender, såsnart de gottgjort vad de brutit mot oss.

Låt oss hålla det sjätte nordiska skolungdomsmötet i Danmark och helst i Sönder—Jylland. Må detta möte firas som en stor frihets- och jubelfest för de små nordiska nationaliteter som nu sprängt sina bojar, för danskarna i Sönder—Jylland, för finländarna och för esterna.

Martti Forsman.

Helsingfors den 7. II. 1920.

På vikingafärd i ävstanled

voro ordf. och red. för skandinaviska avdeln. i medlet av januari. Bl. a. besöktes Stockholm, Kristiania och Uppsala. Mottagandet var överallt mycket hjärtligt isynnerhet i Kristiania, där några oförgätliga dagar tillbragtes i norska styrelseledamoten Ludvig Nøstdals gästfria hem. I Kristiania gick även en „Finsk-norsk aften“ av stapeln med tal av stud. Nøstdal, ordf. och red. sekr. samt magister frk Cannelin från Finland. I Uppsala blev ordf. i tillfälle att tala i en skola. Så ställdes kosan åter hemåt runt Bottniska viken.

Island og Norden.

Verdenskrigen har skabt et nyt og større Norden. Stærkere end nogensinde før er der blandt de nordiske Folk vokset frem Følelsen af, at de hører sammen, og Tidernes tunge Byrder har lært dem at forstaa Nødvendigheden af at slutte sig sammen. Samtidig er Nordens nationale Spørgsmaal for største Delen blevet løst. Danmark vil nu snart faa sine haardtprøvede og længe savnede Landsmænd sønden Kongeaen tilbage. Finland og Island har vundet deres fulde Suverænitet. Mangelen (bristen) paa Ligestilling, der længe har været et Hinder for varigt samarbejde mellem de nordiske Folk, er endelig helt forsvunden. For første Gang kan de nu slutte sig sammen som frie og ligeberettigede Stater.

De forskellige Bestræbelser (bemødanden), der i Tidernes Løb er blevet gjort for at nærme de nordiske Lande hinanden, er for største Delen gaaet udenom Island. Statsretslig hørte det til en anden Magt; kun (blott) lidt var det kendt i de andre Lande. Naar der var Tale om nordisk Fælleskab (samhörighet), saa ofrede man aldrig Island en Tanke som et selvstændigt Led deri.

Nu er Island som bekendt — d. 1. December for eet Aar siden — blevet et suverænt Kongerige, som har Konge fælles (gemensamt) med Danmark. Det synes dog endnu undertiden (ibland) at herske nogen Tvivl om dets Stilling til Norden. Paa forskellige Omraader, hvor der har været Tale om nordisk Samarbejde, er Island allerede blevet indbudt til Deltagelse. Men paa andre Omraader, bl. a. ved de nordiske Ministermöder, er det endnu ikke blevet repræsenteret.

Kan man dog tænke sig et mere nordisk Land end Island, det Land, hvor det engang fælles nordiske Sprog endnu tales, hvor de vigtigste Kilder til Nordens Historie i ældre Tider er blevet nedskrevet, opbevarede og læste af Generation efter Generation lige ned til vore Dage? Har nogen Betingelser til at føle (känna) nordisk, saa er det Islænderne. Afstamning, Historie, Sprog og Kultur knytter dem uløseligt til de øvrige nordiske Folk.

Islands Deltagelse i Samarbejde mellem de nordiske Lande vilde selvfølgelig være til stor Nytte for Island som det mindste og det svageste. Men paa den anden Side vilde det heller ikke være uden Betydning for de andre Lande.

Det islandske Folk staar i en kraftig Udvikling paa alle Omraader, saavel aandeligt som materielt. Det aandelige Liv paa Island er i rask Opløbsstring. Det er rigt paa moderne Litteratur, som kan maale (mäta) sig ved de andre nordiske Landes. En ny Kunst är ved at spire frem, ja, har endog (t. o. m.) Navne, der

er kendte langt udover Landets Grænser. — Efter Aarhundreders Fattigdom og Nød er Befolkningen med voksende Frihed vaagnet til Livet paa ny. Landets Produktion er forøget stærkt; dets Eksport og Import er bleven en Faktor som Udlandet, ikke mindst de forholdvis smaa skandinaviske Stater, regner med. Med dets store Naturrigdomme, først og fremmest Fiskeriet og Vandfaldene (vattenfall) — de sidste er nu i Færd med at blive udnyttede — er Island et Land med umaadelige Fremtidsmuligheder.

Der klages ofte over, at de nordiske Folk ikke kender hinanden tilstrækkelig (tillräckligt), hvad der maa være en nødvendig Forudsætning for et frugtbringende Samarbejde. Og det kan ikke nægtes, at de nordiske Blade burde ofre mere Plads for *Nyhedsstof* fra Broderlandene. Men kniber det undertiden med Kendskabet mellem dem, der ligger hinanden nærmest, hvor mangelfuldt er da ikke de skandinaviske Folks Kendskab til Island. *Sagaer*, *Hekla* og *Geysir* — gammel Kultur, Bjerge med evig Ild og evig Sne og kogende Springkilder — det er vel de flestes Viden om Island. Islænderne forstaa ganske vist at værdsætte deres Lands ejendommelige smukke Natur og deres gamle Litteratur, der har haft en saa stor Betydning ikke blot for dem selv, men for hele Norden. Men man bör dog först af alt kende Nutidens Island. Men Begivenhederne händelserna er saa mange og store i vore Dage, og mange mener, at de ikke har Tid til overs for en lille Ö i Atlanterhavet. Det vil dog være Umagen værd for de nordiske Folk at lære det moderne Island at kende med dets opvaagnende Liv og gærende (jäsande) Kræfter.

Påll Jonsson.

Ung andagt . . .

For »Conordia» av Arne Paasche-Aasen

Tænd fackler
unge skarer!

Vi vil vandre
til et stort
og stille sted.

Ut i den kvite kvell
— ind i den dype skog.

Til et stille sted —

Hvor det er høit til tak
og vidt til vægge — — —
Og hvor vi ene kan være
. . . og være os selv.

Her er vi ene.
Og her er vor kirke.

Knæl!

Hør!

Seklerne suser
slegternes saga
lydt over skog og fjeld —
løfter vor tanke
mot solsvangre sfærer,
gir os at skue
av tidernes gry.

Skoge suser —
og fjelde skjælver
i kvellens bleke maanelys.
Svarte tjern
og kalde vatn
speiler
i sit dype øie
himmelhvælvets
stjernehær.

Det som var
og det som er
toner sammen høit deroppe
i en sang av stjerneblink —
Til alters
unge hjerter —
Knæl —
og brænd!

Graat ut —
Glædestaarer
i den fagre natt . . .

Vore hjerter
røde andagt.
Vore tankers
helgestund . . .

Hvert sitrende sekund
lever vi
aander vi
— er vi os selv.

Saa kommer dagen . . .

Den blaa dag
som stor og sterk
og straalende
dræper nattens
mulm og mørke.

Morgenrøden!

Et hav av blod
hvor kampen stod —
Hvor dagen
livets lyse seier
tegnat . . .

Lutret vandrer vi
i høimessetanker
frem i den friske dag
Op mot den unge sol!

Concordias flickspalt

Under denna rubrik komma att publiceras artiklar, som främst intressera Concordias feminina läsare. Se för övrigt «I tjänst åtundas» på annat ställe i »bladet» och ledande artikeln.

Prenumerera på Concordia!
Gynna Concordias annonsörer!

Björnsonforbundet.

Lösenet i vor tid er at ingen værdier maa ligge unyttet, og det vil jo alle være enige i.

☞ Hvordan er det i saa henseende med de aandelige værdier, vor kunst, vor digtning? Hvorledes er det med interessen for dem blandt ungdommen nu?

Interessen for kunst og digtning er sørgelig liten; det er et beklagelig faktum, men det er et faktum.

☞ Det var i følelsen (känslan) av dette at *Björnsonforbundet* blev stiftet. Vi har allermindst raad til at la de aandelige værdier ligge unyttet, og det har sat sig som maal at faa vækket interessen for kunst og digtning i sin almindelighet og da den nationale i særdeleshet.

Der raader en dyp og almindelig utbredt misforstaaelse med hensyn til Björnsonforbundets virksomhet, nemlig den at forbundet kalder sig med Björnsons navn fordi det *specielt* ønsker at dyrke *Björnson*, paa den maate at det i alle ting hylder *hans* synsmaater og idéer. Det er ikke paa nogen maate tilfældet.

Nu raader der jo forskjellige opfatninger av Björnson. Man kan like (tycka om) ham, man kan mislike ham, man kan være enig med ham, man kan være uenig med ham, men *ett* kan man ikke frakjende ham: *hans høie idealitet, hans aldrig svigtende troskap mot sig selv.* Det er *det* som sammen med hans vide horisont *ger hans navn den klang, som gjør at vi sætter det som symbol for vor forening.* Eller for at citere formanden hr Hertzberg: »Det er denne høie forbilledlige idealitet, der gaar gjennem al Björnsons digtning og virke som en gylden renning gjennem et farverikt islæt (inslag), det er den som gjør Björnsons navn til det samlingens merke vor tid trænger!»

Forsaavidt kunde forbundet kaldt sig med Wergelands navn, hvad der ogsaa var paa tale. Men naar Björnsons navn blev valgt, skyldes dette at forbundet særligt skal virke paa ungdommen gjennem opførelse av skuespil, en tanke, som Björnson fremkastet.

Björnsonforbundet agter (ämnar) derfor, ingtil videre hvert andet aar, at avholde nationale stevner, hvor ungdom fra hele landet kan komme sammen. Ved disse stevner vil man først og fremst faa se opført stykker av de bedste digtere. Desuten vil der bli avholdt foredrag og der blir anledning til at besøke muséer o. lign. under sakyndig ledelse.

For tiden har vist Björnsonforbundet et medlemsantal på 3—4000, fordelt paa lokalforeninger, hvorav det i 1918 var 21.

Medlemmer av forbundet kan de være:

a) som har gjennomgåat en klasse av en ungdomsskole, bygget paa folke- eller middelskole, og forovrig b) enhver norsk mand eller kvinde.

Lokalforeningene rundt i landet har til opgave at vække interessen for kunst og literatur, da naturligvis særlig gjennom foredrag o. lign.

* * *

Nu er jo Björnsonforbundet ikke en institution som bör være noget specielt for Norge, saa meget mere som man ved stiftelsen av det tok det tyske *Schillerbund* til forbillede.

Kunde det ikke være værd at overveie for svensk, finsk og dansk ungdom at faa istand lignende forbund?

Eller hvordan stiller sakene sig der?

Christian Kaurin.

Redaktionen skall med nöje bereda plats för uttalanden i frågan.

Hösttoner.

Röd dalar solen vid västerns rand
i strålände purpurflod
och skimrar fjärran i aftonland —
en glödände droppe blod.

Och vattnet krusas av höstlig vind,
som susande drar förbi
och sjunger sakta i gammal lind
sin klagande melodi:

Sommarns sköna fröjder
hava svunnit hädan,
Dödens skarpa lie
härjar i naturen.

Höstens kalla fläktar,
 följande i spåren,
 göra vad de kunna
 för att sprida kval.

Väna blommor vissna
 uti blomsterdalen,
 och i trädens kronor
 tystnar fågelsången.
 Djupt i skogen ljuder
 furors stilla kvidan,
 och i aspen skälver
 något ensamt blad.

Skall du aldrig komma,
 evigt sköna sommar,
 då naturen njuter
 av sin drömda lycka,
 då var fågel kvittrar
 uti yster glädje,
 och var liten planta
 evigt står i blom?

Så sjunger vinden sin klagolåt
 med skärande, sorgsen ton,
 och ekot svarar i stilla gråt
 långt borta på furumon.

Och månen stiger vid skogens bryn
 i underbar silverglans,
 dess strålar tråda i mörka skyn
 sin lekande, trolska dans.

Ole Frietsch.

Den estniska skolungdomens nuvarande organisationer.

II.

Nästan samtidigt som »Noor-Eesti» uppstod, tillkom i Dorpat en rent politisk socialdemokratisk ungdomsförening, rättare en »underjordisk» sammanslutning som filial av det dåvarande ryska s:demokratiska arbetarpartiet. Denna förening utsträckte senare sin verksamhet till andra städer, grundande partiavdelningar bland skolungdomen, studenterna och den övriga intelligensen samt arbetarklassens organisationer. 1917 skilde sig förbundet från det ryska soc. dem. partiet och kallade sig Estlands Socialdemokratiska arbetarparti, som nu är det största och inflytelserikaste partiet i Estland. Dess nuvarande ledare August Rei, partiets yngre ledare Karl Ast, handels- och arbetsminister och en mängd andra ha utgått från den elevgrupp, som år 1907 satte i gång den na rörelse.

Men från och med år 1905 har s:d. partiets inflytande över skolungdomen minskats, då ju detta parti huvudsakligen består av fullvuxna. I det stället fick den heroisk-romantiska socialrevolutionära partiet starkt medhåll bland den radikala skolungdomen särskilt i Dorpat. Detta parti hade gott anseende ända till slutet av den tyska ockupationen, då nämnda parti ställde sig oppositionellt gentemot Estlands regering, Konstituerande Nationalförsamlingen och republiken, sålunda förlorande många av sina förra vänner och gynnare, vilket även synes av att detsamma i Nationalförsamlingen av 120 platser besatte endast 6.

År 1917 grundades den fullkomligt bolsjevistiska »Noorten Yhendus» (då kallade de ännu sig själva socialdemokrater) men som likväl upplöstes under tysk-ockupationen. Ett nytt upplivningsförsök gjordes i december 1918 och i februari 1914 då Dorpat och en del av Estland för en kortare tid var i bolsjevikerens våld. De estniska regeringstruppernas seger betydde åter undergång för denna rörelse.

För närvarande finnes knappast i Estland några till politiska åsikter bestämda skolungdomsorganisationer, men desto mera finnes det litterära skolungdomssamfund, av vilka en del ha en vänster-radikal nästan socialistisk karaktär, varemot en annan del är av en hovsammare riktning. Största delen av dem äro grundade år 1917 efter revolutionstiden, andra åter redan tidigare såsom «underjordiska».

Våren 1919 förenades alla till ett gemensamt förbund, vilket organ »Uudismaa» redan har utkommit.

Estlands skolungdoms viktigaste uppgift är stärkandet av dess inre organisation, noggrannare organisering av sina resurser, för att sålunda kunna utveckla sig till fullt värdiga medborgare i republiken Estland, som kunna arbeta för och försvara vår unga stat på den kulturella utvecklingsvägen. Till dessa plikter kommer ännu en tredje: knytandet av vänskapsbanden mellan sig och Nordens, särskilt broderlandet Finlands ungdom. Grunden till detta lades senaste sommar på Vasa-mötet, där hela Nordens skolungdom samlades och dit även Estlands skolungdom hade inkallats att delta.

A. Juhanson.

Litteratur.

„De unges forbund“,

det pigga „organ for Norges gymnasiaster“ har sänt ut det första numret för 1920 och begynner därmed sin fjärde årgång. Bladets förträfflige redaktör Ludvig Nøstdal jr har all ära av sitt verk. På grund av utrymmesbrist kunna vi här endast nämna några rubriker: Konservativ ungdom, hvad vi er og hvad vi vil. — Landsorganisasjonen. — Nordisk skoleungdom. — Vor sociale religion. — Gymnasiesamfunds-ordner. — Bokanmälningar m. m.

Vi kunna på det varmaste rekommendera tidskriften även åt våra svenska, danska och isländska läsare. Prenumeration sker bekvämast hos red. Vinjesgt. 3. Kristiania.

I tjänst åstundas.

En hurtig ung dam med stilistisk förmåga, helst bosatt i Helsingfors, erhåller anställning som redaktör för Concordias »flickspalt«. Dessutom antagas stående medarbeterskor i alla de nordiska länderna. — Närmare (per post) med huvudredaktionen, Helsingfors, Fabriksg. 3. D. 31

Har du betänkt,

att du genom att anskaffa *sex* prenumeranter erhåller en årgång gratis samt gör Concordia en stor tjänst.

Prenumerationen sker på postkontoren, hos huvudredaktionen (per post) eller lokalredaktörerna.

Korrespondens

I denna avdelning bliva de av Concordias läsare, som önska träda i korrespondens med varandra, i tillfälle att *gratis* publicera namn, adress och ämnet, rörande vilket brevväxlingen skall ske. Vi hänvisa till ledande artikeln.

Anmälningarna sändas, tydligt skrivna, till huvudredaktionen, Helsingfors, Fabriksg. 3. D. 31.

Objuden gäst.

Tryckfelsdjävulen synes ha ägnat provnummet ett synnerligen stort intresse, vilket nedanstående förteckning ger en blek föreställning om. Särskilt ha de danska artiklarna fått sitta mycket hårt emellan. Redaktionen har för den skull läst en mängd trollformler på en danska, som redan vad språket beträffar borde ha förskräckt till och med den lede själv. Få se om det hjälper.

Sid. 6, rad 5 nedifr. står Kæve (käft) i st. f. Kævl (käbbel); rad 4 blondt — *blandt*. *Sid. 7*, rad 10 uppifr. ser — *selv*; rad 11 Haaset — *Haaret*; rad 14 Dro- — *Dra*; rad 18 Skræuten — *Skrænten*; rad 21 var — *Vaar*, vendet — *vented*. *Sid. 8*, rad 22 Stør (en fisk) — *Støv* (damm). *Sid. 9*, rad 2 nedif. Ødelse — *Ædelse*; rad 1 sind — *sin*. *Sid. 15*, rad 1 ongdomb — *ungdom*. *Sid. 18*, rad 17 Rakker (rackare) — *Rækker* (rad). *Sidan 19*, rad 6 vædigt — *vældigt*; rad 12 stæk — *stærk*.

De övriga felen torde försås av sammanhanget.

STOCKMANNNS

LANDETS
STÖRSTA
VARUHUS

Prenumerationspris:

I Skandinavien	1 årg. Kr.	3 50	1/2 årg. Kr.	2: —
I Finland	1 årg. Fmk.	10: —	1/2 årg. Fmk.	5: 50
I Estland	1 årg. Fmk.	22: —	1/2 årg. Fmk.	11: —
I övriga land	1 årg. Fmk.	15: —	1/2 årg. Fmk.	7: 50
Lösnummer	{	I Skandinavien	Kr.	0: 50
		I Finland	Fmk.	1: 50
		I Estland	Fmk.	3: —

Kirjoja nuorisolle

Kaunokirjallisuutta.

H. R. Halli. Neljännen ulottuvaisuuden mies. 7:50.

Lauri Kivinen, Karjalan puolesta. Vapausota muistelmia Vienan Karjalasta. 10:—

Ernest Lampén. Meiltä ja muualta. Hauska matkailukirja.

V. I. Lahtimies, Vanhan arvoituksen ratkaisu. Salapoliisiroomaani 8:—

Sylvia Solki, Kun sydämet eroavat. Romaani. 3:50.

Kurki Suonio Nuori seppelä. Runokokoelma 7:—

Courts-Mahler, Rakkaus voittaa. Romaani. Ilm. Jouluksi. — *Prinsessa Lolon* perintö. Tyttöromaani. 7:50.

Jack London, Klondyken kuningas. Romaani. 10:—

Stein Riverton, Prinssi ja kauris näyttelijätär. 1:50.

Snorre Sturlason, Kuningas-tarinoita. Kuvitettu. 9:— sid. 11:—

Esperanton oppikirja

Vilho Setälä, Esperanton opiskelu opas. 4:—.

Urheilun alalta.

Urheilukalenteri VI. 5:—

Nuorison itsekasvatuskirjoja.

William G. George. Amerikkalainen nuorisotasavalta. Suomen koulunuorisoliiton toimesta suomensi Vilho Setälä 8:—

Pekka Kalervo, Tahdotko menestyä. Swett Mardenin mukaan 4:—

Huumoria.

Jalmari Finne, Luru Kiljunen ja hänen Hömppänsä. 4:50.

Veli Giovanni, Jyry Jaakon päiväkirja Kuvitt. R. Rindell 7:—

Veli Giovanni, Pilajuttuja ja piirroksia. Sarjajulkaisu, kotija ulkomaista huumoria N:o 1—6 ä 2:—

Kustannusosakeyhtiö Otava, Helsinki.

ENVAR, som vill följa med dagens liv och strävanden i Svenska-Finland, skall hålla sig med

Svenska Tidningen

Prenumerationspris: Finland 4 mk. per månad 22:50 för halvt år, utomlands 10 mk. per månad.

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

Helsinki—Helsingfors

Haarakonttoreita: 120
Avdelningskontor: 120
Jaoskonnad: 120
kaikkialla Suomessa överallt i Finland igal pool Soomemaal.

OMAT VARAT: (v. 1919 lopussa)
EGET KAPITAL: (vid 1919 årsutgång)
OMA KAPITAL: (1919 a. lópul)

145,000,000 mk.

Oy. Suomen Urheiluaitta Ab.

Helsinki, Fabianinkatu 16.

Urheiluväen urheiluliike. Hyvin lajiteltu varasto kaikkia urheilutarpeita.	Idrottsmännens sportaffär Vålförsett lager af alla idrottsartiklar.	Sportlaste spordikauplus Hästi varustatud ladu kõigesugu sportitarvetest.
--	---	---

SALAMA nopeasti edistytvä suomalainen
HENKIVAKUUTUSYHTIÖ

Vakuuskanta 31. 12. 19 yll 230,000,000 mk.

Helsingissä, 1920. Helsingin Uusi Kirjapaino-Osakeyhtiö.